

ERMENİSTAN'DA TEK PARTİ HAKİMİYETİ

18.05.2017

Agos 17.05.2017

Richard Giragosian

Richard Giragosian, Cumhuriyetçi Parti'nin kazandığı Yerevan belediye seçimlerini değerlendirdi: Arka arkaya gelen seçimlere daha geniş bir açıdan bakacak olursak, Ermenistan seçmeninin değiştiğini açıkça görebiliriz. Fakat daha önemli bir husus da var; Ermenistan siyasi atmosferi de geri dönüşsüz bir şekilde değişti

Ermenistan Cumhuriyetçi Partisi'nin iktidarını koruduğu genel seçimlerden sadece altı hafta sonra başkent Yerevan'da yapılan belediye seçimleri, iktidardaki parti için daha da büyük bir zaferle sonuçlandı. Yerevan'daki oyların yüzde 71'inden fazlasını alan Cumhuriyetçi Parti, iktidarını daha da güçlendirdi. Fakat seçim sonuçları, oylamadaki usulsüzlükleri pek gizleyemedi; oyların satın alındığına ve Cumhuriyetçi parti üyelerinin müdahalede bulunduğu dair iddialar seçime gölge düşürdü. Daha da problemlili olansa, bu zaferin Cumhuriyetçi Parti'nin imajına ve saygınlığına daha da zarar vermiş olması; ayrıyeten Ermenistan'da tek parti iktidarı olacağına dair kaygılar da yeniden gündeme geldi.

Nisan başındaki hararetli genel seçimden sonra, birçok Ermeni seçmen 14 Mayıs'ta başkent Yerevan'da yapılan belediye seçimine pek ilgi göstermedi. Belediye seçiminin heyecansız havası, katılımın düşüklüğünden de anlaşılıyordu; seçmenlerin sadece yüzde 41'i oy vermeye zahmetine girdi. Siyasi yorgunluğun da ötesinde, Cumhuriyetçi Parti'nin güçlü duruşu birçok seçmenin hevesini kaçırdı. Fakat bu duruş, özgüvenden ziyade birbirine bağlı üç etmenden kaynaklanıyordu.

Birincisi, önceki ay yapılan genel seçimlerdeki ateşli rekabetin aksine, bu seçimde Cumhuriyetçiler'in tek bir gerçek rakibi vardı: muhalefet partisi konumuna henüz ulaşmış, hükümetin meclisteki en etkili muhalifi olarak görülen üç partili bir koalisyon olan Yelk bloku. Açık sözlü fakat pek de kalıcı görünmeyen bir milletvekili olan Zaruhi Postanjyan da diğer bir rakipti, fakat seçmenlerin gözündeki delifişek imajı yüzünden başarılı olamayacağı baştan belliydi.

Seçim sonucu da gerçek bir rekabet olmadığını ortaya koyuyordu: iktidardaki Cumhuriyetçi Parti yüzde 71.25 oy almışken, en yakın rakibi Yelk koalisyonu yüzde 21, Postanjyan ise yüzde 8'den az oy alabilmişti.

Fakat bu rekabet eksiliği, seçmenlerin bu kadar ilgisiz olmasına sebep olan ikinci bir gerekçeye daha yol açtı. Yerevanlı seçmenler, başkentteki yöneticilerin kibrinden memnuniyetsizlik, hatta belki de tiksinti duyuyordu; bu yöneticiler, kamusal tartışmalar yapılmasına yönelik tüm teklifleri geri çevirmiş, başkentin karşı karşıya olduğu acil meselelerin ciddiyetle tartışılmasından kaçınmıştı.

Trafikten ulaşım sorunlarına ve çöplerin toplanmasına kadar uzanan bu gerçek sorunlarla ilgilenilmemesi halkı umursamazlığa değil, öfkeye sevk etti.

Bu kibire bir de iktidarın korkunç bir şekilde suistimal edilmesi eklendi; Yerevan'daki seçmenler gizliden gizliye baskıya ve zora maruz kalırken iktidarda olmanın avantajları haddinden fazla kullanılıyordu. Bir yandan da kimilerine açıkça, göz göre göre rüşvet veriliyor, tanıkların ifadeleri ve medyaya yansıyanlar umursanmıyordu.

Görevdeki adayların aşırı özgüvenine de yansıyan bu seçim öncesi kibir havası, katılımın düşük olmasına yol açan üçüncü bir sebebi de ortaya koyuyor. Aslına bakılırsa bu üçüncü etmen, yani artık ayan beyan ortada olan tek parti hakimiyetine yönelik artan kaygı, ilk olarak geçen ay yapılan genel seçimlerde ortaya çıkmıştı. Hükümetin ülkeyi parlamenter bir sisteme geçirme telaşına yönelik çok az anlayışın ve daha da az sabrın olduğu bir ortamda, siyasi umursamazlık olduğunu öne sürmek, seçmenlerin gitgide artan güvensizliğini ve yurttaşların yoğunlaşan kaygılarını hafife almak olacaktır.

Arka arkaya gelen seçimlere daha geniş bir açıdan bakacak olursak, Ermenistan seçmeninin değiştiğini açıkça görebiliriz; ekonomik baskı artarken seçmenler artık eskisi kadar hoşgörülü değiller ve kayıtsız olduklarıysa hiç söylenemez. Fakat daha önemli bir husus da var: Aynı zamanda Ermenistan siyasi atmosferi de geri dönüşsüz bir şekilde değişti. Bu da gösteriyor ki iktidardakiler, görünürdeki zaferlerine rağmen, kamuoyunun güvenini ve meşruiyetlerini kaybettikleri için siyasi düşüşlerini hızlandırıyorlar.

Kaynak/Source: